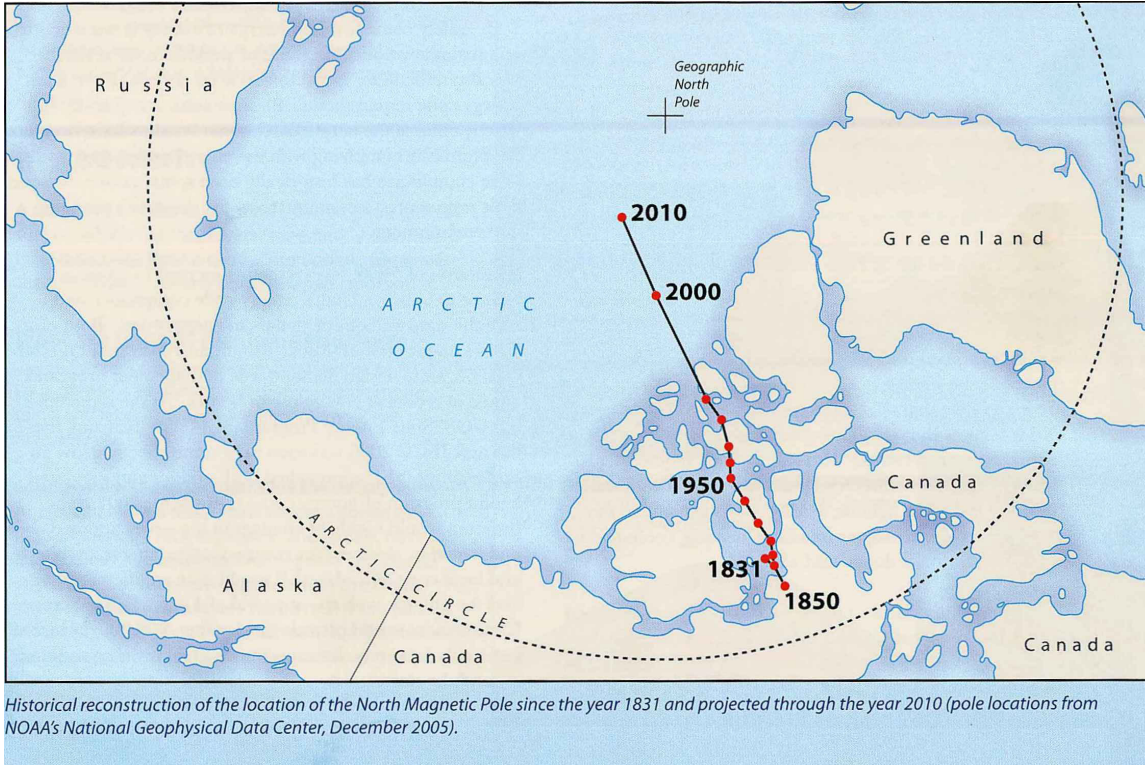
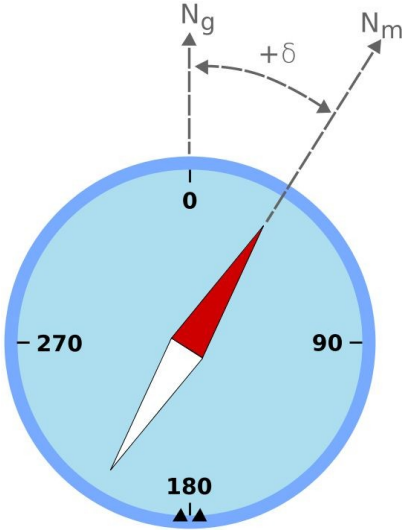


Manyetik Kuzey Kutbu

Bilindiđi üzere pusulalar coğrafi kuzey kutbunu değil manyetik kuzey kutbunu gösterirler ve bu iki kutup birbirlerinden farklı yerlerdedir. Dünya'nın çekirdeğinin kabuğundan farklı olarak dönmesinden kaynaklanarak manyetik kuzey kutbu her yıl yaklaşık olarak 40 km yer değiştirmektedir. Aşağıdaki resimde manyetik kuzey kutbunun yerinin 1850 yılından bu yana nasıl değiştiğini görebilirsiniz.



Manyetik Sapma Açısı



Haritaların kuzeyi, dünya üzerinde farklı bir noktayı, "coğrafi kuzey kutbunu" (doğru kuzeyi) gösterirken, pusulanın iğnesi "manyetik kuzey"i göstermektedir. Doğru kuzey ile manyetik kuzeye olan yön farkının açılarla ölçümü, "manyetik sapma açısı" olarak adlandırılır. Manyetik sapmayı düzeltmek için basit bir pusula ayarı veya değişikliği gerekir.

Sıfır sapma açısı olan çizginin doğusunda yer alan bölgelerde iğne, gerçek kuzeyin biraz batısını (solunu) gösterir ve bu bölgelerde "batıya sapma açısı" olduğu söylenir. Sıfır sapma açısının diğer tarafı için ise tam tersi geçerlidir. Burada da manyetik iğne gerçek kuzeyin biraz doğusunu (sağını) gösterdiği için bu bölgelerde "doğuya sapma açısı" olduğu söylenebilir. Doğuya sapma açısı pozitif, batıya sapma açısı ise negatif değerler alır.

Manyetik Sapma Açısının Düzeltilmesi

Sapma açısının doğuya 13 derece olduğu ABD'nin batısında yer alan Los Angeles şehrinde bir dağ gezgini düşünün. Gerçek kerteriz gerçek kuzeye olan çizgi ile hedefe olan çizgi arasında bir yerde olacaktır. Ancak, manyetik iğne, gerçek kuzeyi değil, manyetik kuzeyi gösterecektir. Bu nedenle manyetik kuzeye olan çizgi ile hedefe olan çizgi arasında bir yeri ölçecektir. Bu "manyetik kerteriz", gerçek kerterizden 13 derece daha azdır. Gerçek kerterizi elde etmek için manyetik kerterize 13 derece eklemek gerekecektir.

Sıfır sapma çizgisinin doğusunda, sapma açısı, manyetik kerterizden çıkarılır. Örneğin İzmir'de manyetik kerteriz, gerçek kerterizden 4 derece büyüktür. İzmir' de alınan bir kerterizinden 4 derece çıkartırsa, gerçek kerteriz bulunacaktır.

Tüm bunlar teoride çok basit gözükse de, pratikte çok karışır; ve doğa, aritmetik becerilerini geliştirmek için doğru bir yer değildir, sonuçlar çok vahim olabilir. Sapma açısının yaratacağı sorunları çözenin daha pratik bir yolu da, biraz daha fazla para verip, sabit yön oku olan bir model yerine, ayarlı bir sapma açısı oku olan bir pusula satın almaktır. Sapma açısı oku, herhangi bir sapma açısına kolayca ayarlanabilir. Böylece, orta çizgide okuyacağınız kerteriz, otomatik olarak doğru kerteriz olacak ve sapma açısı hatası ortadan kalkacaktır.

